

stvar v našem pravu bolje, nego v nemškem. Nemški civilni pravdni red krati n. pr. preveč pravico sodišča do pozvedovanja, utešnjuje preveč prosto oceno pri nepopolnem, nepravočasem postopanju strank, se premalo izogiblje nevarnosti, da se ugotovi neresnično dejstvo, ker izključuje prosto oceno dokazov ne samo tedaj, ko se je prisega storila, ampak tudi v slučaju, da se je odrekla.

Bayerjeva knjiga ima za predmet malodane vsó snov civilnopravnega reda dveh držav. Vseskozi kaže pisatelj resno voljo, da prouči vsak problem do dna in da poda rešitev docela v duhu zakona. Tudi ako se nismo mogli z vsemi rezultati njegovih raziskavanj strinjati, priznavamo vendar njegovemu delu radi veliko vrednost ne samo za teorijo, ampak tudi za prakso. Osobito bogati kritični aparat pod črto bo praksi dobro služil, ker ne obsega le gólih citatov, ampak podaja tudi vsebino mnenj drugih pisateljev, a to študij knjige izdatno olajšuje. Da pisatelj vseskozi sinoptično obdeluje dva sorodna civilnopravna reda, v tem pa vidimo najznamenitejšo stran njegovega dela, kajti uprav na ta način se vpliv nemškega civilnopravnega reda na avstrijski civilnopravdni red, pa tudi očividni napredek v našem pravu najlažje spozna.

Dr. M. D.

Sodno-zdravniška mnenja.

Priobčuje dr. P. Defranceschi.

XVIII.

Prelom reber — na sebi težka poškodba, ki je pa vsled zamašenja pljučnih laskovic in njih petelj, torej radi slučajno pristopivših, vendar iz dejanja nastalih vzrokov povzročila smrt, ki bi bila preprečena s pravočasno in primerno pomočjo. (§ 129. 2 d) e) kaz. pr. reda).

Po živahnem prerekanju porinejo fantje 60letnega potnika iz gostilne na cesto, kjer pade in na njega še drugi. Na tleh ležečega obdelovanje s pestmi in koleno ter odnehajo, stoprav zapazivši, da se napadenec nič več ne gane. Začno ga oblivati z mrzlo vodo in drgniti po prsih in okončinah. Čez pol ure se poškodovanec zave, nakar ga preneso v posteljo.

Tekom tedna se stanje precej zboljša, a bolnik želi, da se ga prepelje v bolnico, ker upa hitreje ozdraviti. Ustrezajoč tej želji, nalože bolnika na navaden, brezperesen kmečki voz in prepeljejo po slabi cesti v bolnico, oddaljeno 18 km. Med vožnjo stoče bolnik venomer, osobito kadar gre kolo čez kamen. Proti koncu vožnje pa utihne in dospevši pred bolnico je — mrtev.

Po naročilu sodišča se izvrši drugega dne raztelesitev.

I z v i d.

Telo srednje veliko, močno, tolstnica pičla, ohlapna, koža bleda, na hrbtu bledovišnjevkasta. Veznice in ustnici blede, zenici srednje široki, enaki, ustna in nosna duplina prazni, vrat in čok sorazmerna, okončine odrevenele, trebuh zelo napet. Ako se pritisne na čok z dlanjo, se čuti škrtanje kosti. Drugače ni najti nikoder najmanjše poškodbe.

Notranji pregled.

Na notranji plati nalobja ni videti nikake krvave pege, istotako ne na krovu lobanje, ki je široko jajčast in srednje debel. Čvrsta opna gladka, malokrvna, notranji opnici tudi malokrvni, na vzlevku ob zarezi zelo kalni in s siratko prepojeni. Možgani testnati, votline pravilne, v splavih malo temnotekoče krvi, dno lobanje nepoškodovano. V goltancu in zgornjih dihalih malo sluznate blede tekočine, sluznica povsod bledovišnjevkasta, grgavec in podjezičnica nepoškodovana. V vratnih dovodnicah temnotekoča kri. Prepona na desni strani pripeta na peti, na levi na šesti reberni hrustanec. Levo krilo pljuč priraščeno na več mestih na prsno steno. Sredi teh prirastkov sesedena kri. Le-tu je drugo in četrto rebro zlomljeno. Tudi desno krilo je priraščeno ter se najde i v teh prirastkih sesedeno kri. Tkalinina je mehka, prasketa na pritisk, ni ranjena; spodnji krpi sta temnejši nego zgornji, postrgani sok krvavkast, peneč, čist. Sluznica dušnikov rumenkasto-rdeča, pokrita s sluzom. Srce ohlapno, mišičje rujavkastordeče, a prosojno, zaklopnice in notranje posrčje (endocardium) nespremenjeno, istotako venčaste odvodnice. — Po odstranitvi srca in pljučnih kril iz prsne votline se natančno pregleda čok. Grodnica je ob tretjem rebro počez počena, drugo desno rebro je dvakrat, tretje, četrto, peto in šesto po enkrat, a na levi strani drugo, tretje, peto, sedmo in osmo po enkrat; četrto dvakrat zlomljeno. Porebrnica ni nikoder pretrgana niti ranjena. V trebušni

votlini nikake tuje vsebine. Jetra zelo velika, malokrvnata, čvrsta, rujavkasto rdečkaste barve, imajo na prerezu jasno krpično risbo: bel obod z rjavkasto sredino. Trebušna slinavka, želodec, dvanajstnik, čreva, opornjak, medenični organi, obisti in hrbtenica pravilni.

Vranka ima več vrvastih prirastkov, a je pravilna. Premerniki: 12·5 : 8 : 2·2 cm. Koščki pljuč se pod drobnogledom pregledajo: posod so laskovice in njihove petlje (Kapillarschlingen) s tolščo zamašene, osobito okrog pljučnih mehurčkov. V možganih pa ni možno zaslediti masti.

M n e n j e.

Neposredni vzrok smrti je zamašenje pljučnih laskovic in njihovih petelj s tolščo, ki se je izločila iz mozga zlomljenih kosti in prišla po dovodnicah v srce ter od tod v pljuča. Vsled zamašenih žil je kri zastajala v desnem srčnem prekatu, kar je povzročilo otrpnenje srca.

Bolnik se je počutil precej dobro, dokler ga niso peljali po slabi cesti. Ako bi ga pustili doma, bi bil skoraj gotovo ozdravel. Gotovo je bilo že ob poškodbi zašlo nekaj tolščice v krvne žile, vendar pa ne toliko, da bi se bili pojavili za življenje nevarni znaki, kakor težko dihanje, nepravilno bitje srca, omotica itd. Tekom tedna se je stanje bolnikovo izboljšalo, kar spričuje, da je kri nabrano tolščo že izločila. Nanovo pa je tolščica vstopila v žile ravno med vožnjo, ko so se kostni konci sem in tja premikavali. Ta dolgotrajni pretres telesa je tedaj povzročil otrpnenje srca. Iz navedenega sledi, da ni nastala smrt neposredno vsled zlomitve reber in grodnice, temveč vsled pretresa težko poškodovanega telesa.

Kostni zlomi niso nastali vsled padca, pač pa vsled skakanja po čoku. Rebra so namreč prelomljena ravno na vrhu obloka, tedaj na mestu, kjer tudi lesen obroč počí, ako se ga od dveh strani stisne. Ako bi se bil poškodovanec sodnozdravniško preiskal koj po poškodbi ali stoprav pred odhodom v bolnico, bi se bile ocenile poškodbe za težke, združene z motenjem zdravja in nesposobnostjo za izvrševanje poklica za najmanj 30 dni, izključila bi se pa smrtna nevarnost.

Ker je bila vsled vožnje v bolnico povzročena smrt s tem, da so se zamašile pljučne laskovice in njih petlje s tolščo, je smatrati

dejanje, vsled katerega so bila rebra zlomljena, za smrt odgovorno, čeprav le radi slučajno pristopivših, vendar pa iz njega nastalih vzrokov; smrt bi pa ne bila nastopila, ako bi bil bolnik mirno doma ležal. (Kaz. pr. r. § 129, d) c.)

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) Privatne železnice za izvažanje lesa, ki je bila speljana s privoljenjem sosedov deloma po tujem svetu, ni smatrati za pritiklino graditeljeve nepremičnine, iz katere se izvažata les. Analogna uporaba predpisov o ineditifikaciji je v takem slučaju izključena, ker so določbe §-ov 417—419 o. d. z. dispozitivnega značaja. Ako pride graditeljeva nepremičnina na prisilno dražbo, zdražitelj ne pridobi lastnine onega dela železnice, ki ne teče po graditeljevem zemljišču, niti tedaj, če se je v cenilnem zapisniku, ki je bil vzet za podlago dražbenih pogojev in domika, cenila vsa železnice kakor celota.

Zakonca Ivan in Vilma S. sta vložila tožbo zoper družbo I. G. v F. z zahtevkom, da toženka nima pravice na N-škem zemljišču tožnikov imeti in rabiti gozdne železnice, da mora takoj z rabo železnice prenehati in rabljeni svet takoj tožnikoma prepustiti v prosto porabo, tudi tekom 14 dni povrniti pravnih stroške.

Iz dejanskega stanu sodbe prve inštanice naj se omeni:

Prvotna lastnica grajščine F., akcijska družba za vnovčevanje lesa A. S., si je zgradila gozdno železnico za izvažanje lesa iz grajščinskih gozdov. Dolžina te železnice je znašala 8·6 km, a le 3·3 km železnice teče po graditeljičinem svetu, 5·3 km je gre po svetu tujih oseb, med drugim obeh tožnikov. Politični ogled v zmislu min. odredbe z dne 29. maja 1880 št. 57 drž. zak. je bil 4. novembra 1904. Takrat je bil navzočen le tožnik Ivan S., ki je izjavil, da se projektu ne protivi, da si pa pridržuje vse odškodninske zahtevke nasproti podjetnici, ker se glede teh še ni sklenil nikak dogovor. Ko sta zastopnika družbe A. S. izjavila, da se bode zahtevi Ivana S. ugodilo, podelil se je podjetnici ex commissione stavbni konsenz pod pogojem, da si pridobi potrebni tuji svet.